

Beslissing

Klachtnummer: KC 22-010
Klachtdatum: 22 april 2022
Klager: Klager
Verweerders: verweerder 1 psychiater
verweerder 2 psychiater in opleiding
Betreft: Toediening van verplichte medicatie

Verloop van de behandeling van de klacht

De Regionale Klachtencommissie Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg Drenthe (de klachtencommissie) behandelt de klacht die klager op 22 april 2022 heeft ingediend. Dit klaagschrift is gericht tegen de beslissing van 19 april 2022 tot het verlenen van verplichte zorg, namelijk verplichte toediening van medicatie (olanzapine) per 22 april 2022.

Klager heeft tevens verzocht om schorsing van deze beslissing. Verweerders hebben aangegeven bereid te zijn de beslissing niet uit te voeren, totdat de klachtencommissie de klacht heeft beoordeeld.

Verweerders hebben op 2 mei 2022 bij de klachtencommissie een verweerschrift ingediend.

Op 3 mei 2022 heeft de klachtencommissie een hoorzitting gehouden. Tijdens deze hoorzitting waren aanwezig:

- klager en de patiëntenvertrouwenspersoon (pvp);
- verweerders.

De klachtencommissie die de klacht heeft behandeld bestond uit:

- de heer mr. H. Dontje, voorzitter;
- mevrouw L. van Iersel, psychiater;
- de heer P.A. Arnold, HBO-verpleegkundige.

Voor de verslaglegging was aanwezig de heer mr. E. Krol, waarnemend secretaris.

De voorzitter van de klachtencommissie heeft voor de zitting met toestemming van klager haar behandeldossier ingezien. Zijn bevindingen zijn met de andere leden van de klachtencommissie gedeeld.

Toelichting van klager

Klager vertelt dat het goed met haar gaat. Ze voelt zich wel heel rot, omdat ze al tweeënhalve weken aan het vechten is om te bewijzen dat ze niet manisch psychotisch is. Ze is een straatvechter en dat wordt niet gewaardeerd. Tijdens haar opname heeft ze lichamelijke klachten gekregen. Ze had op haar verjaardag last van maagsteken. Er werd ook met een lijk gesleept.

Omdat ze suïcidaal was, meldde ze zich zelf bij de zorgaanbieder. Zij is uitgebreid onderzocht door een psychiater die expert is op het vlak van psychoses.

Hij kwam tot de conclusie dat ze niet psychotisch was. Ze is wel erg wantrouwend; zo is ze opgevoed. Ze krijgt altijd het verwijt dat ze psychotisch is, maar ze is wantrouwend.

Ze herkent zich niet in de beschrijvingen van verweerders. Ze haalt aan dat een dominee contant een huis moest betalen en ook contant aan een psychiater moest betalen. Dit lijkt haar niet de bedoeling. Vorig jaar heeft ze ook medicatie genomen; ze is dus zeker therapietrouw. Toen ze PTSS-klachten had, heeft ze enkele jaren medicatie geslikt. Op een gegeven moment kon ze ervan af. Slapen lukte toen weer zonder medicatie.

Ze was in behandeling bij het expertisecentrum in 2016/2017. Ze is verbaal heel sterk, wat hen niet aanstond. Er is een medewerker weggewerkt door een psychiater. Opeens moest zij ook weggewerkt worden.

Haar dagbesteding ziet er als volgt uit. Eerst is ze lekker aan het slapen, daarna ontbijt ze. Eens per week heeft ze muziektherapie. Na het ontbijt frist ze zich verder op. Dan gaat ze even in de tuin zitten en praat ze met andere mensen. Soms gaat ze even achter de computer. Ze mag niet wandelen en naar de kerk, omdat ze vluchtgevaarlijk is.

Ze was juist bezig haar leven op te bouwen. Ze is politiek actief en ze zit bij een vakbond. Ze heeft onlangs een driezitsbank, leuke nieuwe broeken en een tas gekocht. Haar DigiD en computer waren opeens gehackt. Opeens werd alles uit haar handen getrokken. Ze snapt er geen zak van. Niemand bekommert zich nu om haar kat, waarbij nu opeens een oog is uitgestoken.

Ze slaapt elke nacht prima. Ze is met regelmaat opgevoed. Ze heeft haar leven prima voor elkaar.

Geen enkel antipsychoticum wil ze, omdat ze dit niet nodig heeft. Van olanzapine slaap je heel veel en ben je de hele dag leeg. Daarnaast word je er heel dik van. Verder verlies je je seksuele driften.

Toelichting van verweerders

Verweerder 1 licht toe dat ze inmiddels meer met klager in gesprek is. De eerste keer dat ze klager zag, zag ze een duidelijk manisch psychotisch toestandsbeeld. Uit het gesprek met moeder en haar partner kwam naar voren dat klager duidelijke waanbeelden heeft, zoals dat moeder haar vader heeft vermoord. Bepaalde overtuigingen zijn zeer onaannemelijk. Dit was al eerder kenbaar, zoals ook blijkt uit de medische verklaring. Zij zag bij de opname een bevestiging van dit beeld.

Het eerste gesprek ging van de hak op de tak; er was sprake van formele denkstoornissen. Het was moeilijk om haar verhaal te volgen. Als verweerder vroeg om verduidelijking, reageerde klager boos. De strijd om de medicatie is even geparkeerd; daarover zijn ze het oneens. Daarom is geprobeerd te focussen op andere zaken, waardoor het contact wat verbeterd is. Klager betreurt het nog wel dat verweerders in haar ogen verkeerde inschattingen maken. Zij is niet langer dreigend zoals in het begin van de opname.

De zorgmachtiging is reeds aangevraagd.

De reden om te kiezen voor olanzapine is vanwege de goede reactie uit het verleden. Ook laat dit middel snel positieve effecten zijn. Als het gesprek mogelijk is, dan is zij bereid om te kijken naar alternatieven. De olanzapine is in het verleden niet voorgeschreven vanwege psychotische symptomen, maar ter behandeling van de persoonlijkheidsproblematiek. Nu de medicatie is gestopt, is het toestandsbeeld snel verslechterd.

De voorkeur is in eerste instantie olanzapine in tabletvorm, wat klager steeds al is aangeboden. Als klager dat niet wil, kan gekozen worden voor een depot.

Op het moment van de aanzegbrief was klager veel meer in de weerstand en reageerde ze veel bozer. Tijdens het eerste gesprek lukte het niet om te spreken over medicatie. Verweerder ziet geen

alternatieven voor de medicatie. Het is langdurig geprobeerd om contact te maken. Ze verwacht niet dat het toestandsbeeld te verbeteren is zonder medicatie. Het kan zijn dat sprake is van onderliggende problematiek, zoals trauma's, die een psychologische behandeling vergen. In dit stadium is echter medicatie nodig om de psychose op te klaren. *Klager geeft hierover aan dat ze hierover een andere herinnering van het gesprek heeft en dat ze verweerders anders heeft begrepen.*

Noodmedicatie is nooit noodzakelijk geweest. Het klopt dat wandelen niet mogelijk is, omdat de inschatting is dat klager vluchtgedrag kan vertonen. Dit heeft te maken met de urgentie die klager voelt om allerlei noden te verhelpen.

Ontvankelijkheid en bevoegdheid

De klacht is gericht tegen een beslissing tot het verlenen van verplichte zorg, namelijk toediening van verplichte medicatie (olanzapine), waartoe besloten is op grond van artikel 8:9 van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz). De klachtencommissie kan klachten over dergelijke beslissingen beoordelen op basis van artikel 10:3 van de Wvggz en het Klachtenreglement klachten Wvggz van de Regionale Klachtencommissie.

Beoordeling van de klacht

Verplichte zorg betreft zorg die ondanks verzet kan worden verleend op grond van onder andere een crisismaatregel of machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel (artikel 3:1 van de Wvggz). Op het moment van aanzegging gold een crisismaatregel die afliep op 21 april 2022. De voortzetting van de crisismaatregel geldt tot 12 mei 2022. Er is een zorgmachtiging aangevraagd. In de (voortgezette) crisismaatregel wordt het toedienen van medicatie genoemd als verplichte zorgvorm.

Deze machtigingen zijn afgegeven omdat sprake is van (dreigend) ernstig nadeel, in de vorm van ernstige psychische schade, maatschappelijke teloorgang, het oproepen van agressie bij anderen en het in gevaar brengen van de veiligheid van personen of goederen. Dit nadeel vindt zijn oorsprong in een psychiatrische stoornis.

De verplichte medicatie is op grond van artikel 8:9 van de Wvggz aangezegd om het ernstige nadeel te doen verminderen. Verweerder 1 heeft toegelicht dat sprake is van een manisch psychotisch toestandsbeeld en paranoïde waanbeelden. Klager is achterdochtig, druk, angstig en snel geagiteerd. De dossierinzage, de medische verklaringen/de rechterlijke machtigingen en de toelichting ter zitting bevestigen dit beeld. Naar het oordeel van de klachtencommissie is het noodzakelijk om de medicatie toe te dienen. Zonder medicamenteuze behandeling is geen verbetering van het toestandsbeeld te verwachten en duurt de verplichte opname bovendien nodeloos lang.

De klachtencommissie acht de toediening van verplichte medicatie bovendien doelmatig, proportioneel en subsidiair. Er is geen alternatief voor medicatie aanwezig om tot verbetering van het toestandsbeeld te komen en het nadeel af te wenden. Bovendien staat vast dat klager de medicatie niet op vrijwillige basis wenst te nemen en geen ziektebesef/-inzicht heeft. Zij was in het verleden wisselend therapie- en medicatietrouw. Ook heeft het gekozen middel in het verleden geleid tot goede resultaten en de keuze voor dit middel is gelet op de geldende richtlijnen goed te begrijpen. Verweerder heeft ter zitting bovendien aangegeven dat zij bereid is om met klager in gesprek te treden over de wijze van toediening en eventuele alternatieven voor olanzapine.

Aan de in de Wvggz genoemde voorwaarden voor het verlenen van deze zorg is daarom naar het oordeel van de klachtencommissie voldaan. De beslissing is daarnaast op schrift gesteld en voldoende gemotiveerd, waarmee voldaan is aan artikel 8:9, tweede lid van de Wvggz.

De klachtencommissie waardeert dat verweerder niet gelijk is gestart, zodat klager in de gelegenheid was een klacht in te dienen en zich te verweren.

Beslissing

De klachtencommissie concludeert dat de klacht **ongegron**d is. De beslissing tot het verlenen van verplichte zorg blijft in stand.

De beslissing is genomen op 3 mei 2022 door de heer mr. H. Dontje, voorzitter, mevrouw L. van Iersel en de heer P.A. Arnold, leden, in aanwezigheid van de waarnemend secretaris van de klachtencommissie, de heer mr. E. Krol.

Vervolg

Tegen de beslissing op een Wvggz-klacht kunnen klager en verweerders binnen zes weken een verzoekschrift indienen bij de Rechtbank Noord-Nederland (artikel 10:7 van de Wvggz).

Namens de voorzitter van de klachtencommissie, de heer mr. H. Dontje,

.....
W. Krol
Secretaris klachtencommissie

Deze definitieve beslissing is op d.d. 9 mei 2022 verstuurd aan klager, pvp, verweerders, de directie, de geneesheer-directeur en de inspectie.